

Nr 1104

**av fru Hambræus m. fl.
om ett forskningsanslag till Ernst Idla.**

Rörelsepedagogen och forskaren Ernst Idlas verksamhet inom gymnastiken är välkänd i vida kretsar. Man kan utan överdrift säga att hans forskningsarbete kombinerat med praktisk undervisning varit banbrytande.

Mest känd har han blivit som koreograf, regissör av stora ljusfester och ledare av elittrupper. Genom sina turnéer har Idla-flickorna gjort PR för Sverige och gjort Idla-systemet berömt över stora delar av världen. Men verksamheten har också betytt och betyder oerhört mycket för tusentals helt vanliga elever.

Ernst Idla har bl. a. fört in musiken som en integrerad del i gymnastiken. Utmärkande för Idla-systemet är vidare bl. a. att det befrämjar en mjuk och varm glädje, avspändhet, värdighet och naturlig självkänsla.

Gymnastiklärare och professorer från många länder deltar i de kurser och seminarier som Ernst Idla leder. Han har nu fått frestande erbjudanden bl. a. från New York att åta sig ledandet av ett program för fysisk fostran där. I Mexiko och Argentina bygger man upp utbildningen för fysisk fostran efter Idlas metoder.

Ernst Idlas verksamhet i Sverige och utlandet

Ernst Idla studerade medicin i Berlin 1922—1927 samt fysisk fostran vid Deutsche Hochschule für Leibesübungen i Berlin, varifrån han utexaminerades 1926.

Lärare 1926 i metodik och didaktik vid lärarhögskolan i Tallinn, Estland.

Omorganiserade och förnyade den fysiska fostran i de estniska skolorna.

Tränare av estniska friidrottsmanskaper till Olympiaden i Amsterdam 1928.

Inspektör för fysisk fostran i Estland.

Grundare och rektor för gymnastikinstitutet i Tallinn 1929—1940.

Lektor i estniska radion 1929—1940.

Deltog 1939 med 300 lärare vid Lingiaden i Stockholm.

Grundare och ledare av de stora estniska idrottsspelen 1934—1939 (en återkommande festival med tiotusentals deltagare — gymnastik, sång och folkdans).

Samlad och nedtecknad estnisk folklöre.

1944 kom Ernst Idla som flykting till Sverige. Startade gymnastikgrupper 1945. Framträdde 1946 för första gången med sin ensemble med en stor uppvisning i Stockholms konserthus.

Uppvisningsturné 1946 genom Sverige.

1946 inbjuden av Föreningen GCI att hålla gästföreläsning och demonstration.

1946 kurs för lärare i Stensund i samarbete med Friskisportförbundet.

1947 kurser för lärare i Malmö samt Malmahed för Gymnastikförbundet.

1949 regissör för Lingiadens ljusfest (40 000 åskådare).

1950 startade Ernst Idla permanent kursverksamhet som hyresgäst på GCI (numera GIH).

1950 första turnén till Danmark och Norge.

Kurser i Stensund, Lillsved, Bosön, Falun, Östersund samt otaliga ledardagar på olika platser i Sverige.

Turné med truppen till Schweiz och Tyskland 1950 samt kurser i Magglingen, Schweiz, samt vid sporthögskolan i Köln.

1951 startar Ernst Idla sommarträning för kvinnlig ungdom i samarbete med Stockholm stad (ca 1 000 deltagare varje år).

1953 regissör vid Stockholms 700-årsjubileums ljusfest på Stockholms stadion.

Regissör för Barnens dags och Svenska gymnastikförbundets stora ljusfest på Stockholms stadion.

1954 turné och kurser för första gången till Argentina på inbjudan av den argentinska olympiska kommittén. I samband med denna turné även kurser i Uruguay, Brasilien samt i följande städer i Argentina — Buenos Aires (900 deltagare), Cordoba, Rosario, Santa Fé, Mendoza, Tucumán, La Plata.

1956 uppvisningar i Köpenhamn, Århus och Odense, även kurser.

1957 stor Europaturné med TV-uppvisningar — Danmark, Tyskland, Holland, Belgien, Monaco, Frankrike (helaftonsföreställning i samband med dansfestivalen i Aix-les-Bains samt 2 TV-uppvisningar i Paris) samt Schweiz.

1958 kurs i Köln — inbjudan av Sportamt der Stadt Köln.

Augusti 1961 inbjudan att med truppen medverka med uppvisningar i samband med »the Fourth International Congress of Physical Education and Sports for Girls and Women» i Washington D. C.

September 1961 inspelades en färgfilm av Paramount Pictures i Stockholm. Filmen »Symphony in Motion» har visats som förspel i biograferna.

1962 regissör för ljusfesten på Stockholms stadion i samband med 50-årsminnet av Olympiaden i Stockholm 1912.

Otaliga framträdanden med truppen vid Lingveckor samt andra framträdanden på olika platser i Sverige.

Under årens lopp har lärare från följande länder deltagit i Ernst Idlas undervisning i Stockholm:

Norge, Danmark, Finland, Island, Tyskland, Schweiz, Holland, Belgien, Frankrike, Israel, Grekland, Tjeckoslovakien, Jugoslavien, Polen, Syrien, Persien, Egypten, Turkiet, Marocko, Italien, Spanien, Portugal, Sudan, Australien, Nya Zeeland, USA, Canada, Burma, Indien, Afghanistan, Argentina, Peru, Uruguay, Chile, Brasilien, Paraguay, Honduras, Filippinerna, Cuba, Korea, Japan, Mexico, Colombia, Venezuela, Panama.

Ernst Idla har infört musiken i rörelseaktiviteten i Sverige. (Leida Idla svarade för musiken för den svenska gymnastiktruppens deltagande vid de Olympiska spelen i London 1948).

1965 turné i Brasilien, Argentina, Peru (Stillahavsmässan bl. a.), Mexico, USA och Canada. TV-inspelningarna i alla länder. Otaliga tidningsreportage. Medverkan i Ed Sullivan-show i New York.

1967 utkom boken *Rörelse och rytm* — lek och träning med boll.

Juli 1968 ledare av kurser för blivande gymnastiklärare i Mexico.

Oktober 1968 inbjuden av mexikanska olympiska kommittén att framträda med truppen vid helaftonsföreställningar i Palacio de Bellas Artes, Mexico City i samband med Kulturolympiaden. Omfattande turné i Mexico.

Idla-ensemblen har även filmats i Stockholm av det italienska filmbolaget Orizzonte Cinematografico (Rom). Filmen vann första pris i Venedig 1961 i dokumentärfilmsklassen. Ensemblen filmad i Stockholm av ett japanskt TV-bolag. Denna film visad som förreklam till Olympiska spelen i Tokyo.

1970 inspelade TV 2 en dokumentärfilm om Ernst Idla och hans arbete.

På inbjudan av Eastern District Association of the American Association for Health, Physical Education and Recreation medverkade Idla-truppen vid en jubileumskongress i Waldorf Astoria, New York. Uppvisningar på Rockefeller Plaza, colleges samt TV-framträdanden.

2-årig utbildning för instruktörer i Idla-metoden avslutades 1970.

Oktober 1970 inbjöds Idla-ensemblen av Ed Sullivan att medverka i hans jubileumsshow med anledning av FN-dagen (25-årsjubileum av FN).

Förutom Lingdagarna i Östersund och Strömsund medverkade truppen bl. a. vid invigningen av Motala nya sporthall.

Sommaren 1970 deltog tre professorer från Venezuela (lärare vid högskolan i Caracas) i Ernst Idlas sommarträning.

1971 kurs för gymnastiklärare från Canada (90 deltagare) vid York University, Toronto.

December 1971 — seminarium i Miami Beach för lärare i fysisk fostran.

I Sverige har Ernst Idla fått en del verksamhetsstöd från Stockholms stad vid sin sommarträning för kvinnlig ungdom, med ca 1 000 deltagare varje år. Vidare erhöll han ett blygsamt bidrag för en 2-årig utbildning för instruktörer i Idla-metoden. Detta är det enda bidrag det allmänna gett till denna för vårt land så betydelsefulla gärning.

Olika kommuner har nu uttryckt intresse för att bygga upp ett Idla-centrum, där han och hans stab kunde ta emot elever från hela världen.

Det är av största vikt att Ernst Idla bereds tillfälle att slutföra sin betydelsefulla forskning inom rörelsepedagogiken. Vi anser också att denna forskning bör bedrivas i vårt land. Det skulle vara en stor förlust om Ernst Idla tvangs att motta de generösa utländska erbjudandena och flyttade från Sverige. För att få möjlighet att slutföra och sammanställa sitt forskningsarbete bör Ernst Idla uppbära ett årligt statligt anslag.

Riksdagen har vid tidigare tillfällen ansett sig kunna stödja en ovanlig pionjärinsats genom årliga anslag. Så uppbär t. ex. skriftställaren E. H. Thörnberg bidrag under åren 1936 till 1962.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

att riksdagen må för budgetåret 1972/73 anvisa ett anslag på 25 000 kronor till Ernst Idla, Stockholm, för fullföljande och sammanställande av dennes forskningsarbete.

Stockholm den 26 januari 1972

BIRGITTA HAMBRAEUS (c)

ASTRID KRISTENSSON (m)

NILS HJORTH (s)

MAGNUS PERSSON (s)

i Karlstad

TAGE ADOLFSSON (m)

MAJ PEHRSSON (c)

RUNE ÅNGSTRÖM (fp)

ERIK GREBÄCK (c)

TORSTEN BENGTSON (c)

i Jönköping

MARTA LINDBERG (s)